

Gedragprotocol ; OBS 't Zwanenest, Schagerbrug

---

1. Uitgangspunten

Dit protocol beschrijft de manier waarop we omgaan met ongewenst gedrag en de problemen die hierbij kunnen ontstaan. Eén van de problemen die kan ontstaan is pesten.

We hanteren de volgende definitie van pesten:

“Pesten is (psychisch, fysiek of seksueel) systematisch geweld van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer klasgenoten die niet meer in staat is / zijn zichzelf te verdedigen” Plagen is daarentegen een geintje en heeft niet de bedoeling de ander pijn te doen.

Om aan het mogelijke pestgedrag te werken hebben we dit gedragsprotocol opgesteld. Daarbij horen de volgende regels:

1. We informeren de ouders over dit protocol via de schoolgids en de website van de school.
2. De directeur stelt team, medezeggenschapsraad en bestuur op de hoogte van dit gedragsprotocol.
3. Jaarlijks betrekken we de kinderen bij dit protocol, onder meer door in de lessen regelmatig aandacht te besteden aan (on)gewenst gedrag en door een enquête.

Om duidelijk te maken waar we het over hebben hanteren we de volgende uitgangspunten:

1. Pesten is een probleem van ons allemaal: leerkrachten, ouders en leerlingen (gepeste kinderen en pesters).
2. Onze aanpak van het pestprobleem is teamgericht, structureel en realiseerbaar in de dagelijkse onderwijspraktijk.
3. Als pesten optreedt nemen leerkrachten daar duidelijk stelling tegen en neemt de school direct maatregelen om de problemen aan te pakken.
4. De school probeert pesten zoveel mogelijk te voorkomen: we gaan actief op zoek naar pestproblemen en wachten niet af tot er klachten komen.
5. De school inventariseert en analyseert de pestproblemen, en formuleert vervolgens de uit te voeren actiepunten.
6. De school beschikt over een contactpersoon die ouders inlicht over een eventueel overleg met de vertrouwenspersoon.
7. De vertrouwenspersoon onderzoekt het probleem door middel van gesprekken .

2. Preventie van pestproblemen

Het Rots & Water programma kan worden beschouwd als een weerbaarheids -

programma en uiterst effectief anti-pest-programma, maar dan één dat zich onderscheidt van andere programma's door zijn meervoudige doelstelling en het bredere pedagogische perspectief waarbinnen de training van weerbaarheid samen gaat met de ontwikkeling van positieve sociale vaardigheden. Weerbaarheid en sociale vaardigheden, rots en water, worden in balans gepresenteerd en getraind.

3. Maatregelen bij pestproblemen: het meersporenbeleid

De maatregelen die de school neemt als een pestprobleem gesignaleerd wordt, zijn gevarieerd en aangepast aan de situatie. Er is in elk geval aandacht voor:

1. Hulp aan het gepeste kind in de vorm van adviezen en in sommige gevallen in de vorm van een sociale vaardigheidstraining.
2. Hulp aan de pester bijvoorbeeld in de vorm van een sociale vaardigheidstraining.
3. Hulp aan de middengroep in de vorm van het mobiliseren van deze groep.
4. Hulp aan de leerkracht in de vorm van achtergrondinformatie en ondersteuning over het verschijnsel (bijvoorbeeld over signalen, oorzaken, gevolgen), over concrete mogelijkheden om de problemen aan te pakken, en over het begeleiden van de pester en de gepeste.
5. Hulp aan ouders in de vorm van achtergrondinformatie en adviezen. Behalve hulp aan ouders; samenwerken met ouders d.m.v. gesprekken leerkracht/leerling/ouders
6. Hulp aan TSO in de vorm van achtergrondinformatie en adviezen opdat zij beter kunnen signaleren en begeleiden.

Individuele maatregelen die de school neemt:

- De pester confronterend aanspreken op zijn/haar gedrag.
- Een gesprek aan tafel arrangeren tussen pester en gepeste.
- Praten met het gepeste kind.
- Te kwetsbaar gedrag van het gepeste kind bijstellen en het vergroten van zijn/haar weerbaarheid.
- Het gepeste kind adviseren om op een club te gaan.
- Pester en gepeste een opdracht laten doen gericht op samenwerken.
- Contact opnemen met de ouders van pester en gepeste.

Adviezen aan ouders van kinderen die pesten

- Neem het probleem serieus.
- Raak niet in paniek.
- Straf niet fysiek.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak van het pesten te komen.
- Probeer het kind gevoelig te maken voor wat het anderen aan doet.
- Corrigeer agressieve buien.
- Besteed aandacht aan je kind.
- Stimuleer je kind aan sport te doen.

Adviezen aan ouders van gepeste kinderen

- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, kun je de ouders van de

- pester opbellen en voorzichtig vragen er met hun kind over te praten.
- Pesten op school kun je het beste direct met de leerkracht bespreken.
  - Als je van je kind er met niemand over mag praten, steun dan je kind, geef het achtergrondinformatie en maak je kind duidelijk dat de school het voorzichtig zal aanpakken.
  - Beloon je kind en help het zijn zelfrespect terug te krijgen.
  - Stimuleer je kind tot het beoefenen van een sport, zodat hij in een spel of motorische vaardigheid kan uitblinken.
  - Houd de communicatie open, blijf dus in gesprek met je kind. Doe dat niet op negatieve manier, maar geef adviezen om aan het pesten een einde te maken. Steun je kind in het idee dat er een einde aan komt.
  - Laat je kind opschrijven wat het heeft meegemaakt. Dit kan best emotionele reacties bij je kind oproepen. Op zich is dat niet erg, als het hierbij maar geholpen wordt de emoties te uiten en te verwerken.

Adviezen aan ouders van meelopers

- Ga met uw kind praten met vragen als “hoe zou jij het vinden als..”
- Ga praten over waarom uw kind mee loopt bij het pesten.
- Vraag aan uw kind wat het gaat doen de eerstvolgende keer als er gepest wordt.
- Maak een duidelijke slotafpraak.

---

4. Verdere informatie

Voor meer informatie en achtergronden van pestproblemen verwijzen we naar de volgende websites:

1. voor leerkrachten

pesten.net
pestweb.nl
digibewust.nl

2. voor ouders

pesten.net
omgaanmetpesten.nl

3. voor kinderen

pesten.net
kidstegengeweld.nl
kindertelefoon.nl

Inventarisatie pesten in de klas.

definitie

“Pesten is (psychisch, fysiek of seksueel) systematisch geweld van een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer klasgenoten die niet meer in staat is / zijn zichzelf te verdedigen.”

Het is dus pesten als dat regelmatig gebeurt en als het moeilijk is voor de leerling die gepest wordt om zich te verdedigen (machtsverschil). Het is geen pesten als twee leerlingen die ongeveer even sterk zijn ruzie maken of vechten.

Het vóórkomen van pestproblemen in de klas

Wil je in de onderstaande lijst aangeven welke kinderen er naar jouw idee in je klas sinds het begin van het schooljaar gepest worden en hoe vaak dat gebeurt:

Gepest worden	Frequentie:			
	1 of 2x	regelmatig	1x per week	meerdere keren per week
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

Wil je in de onderstaande lijst aangeven welke kinderen er naar jouw idee in je klas andere kinderen pesten, sinds het begin van het schooljaar en hoe vaak dat gebeurt:

eerste inventarisatie (november) datum van invullen: .....

Gepest worden	Frequentie:			
	1 of 2x	regelmatig	1x per week	meerdere keren per week
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

tweede inventarisatie (april) datum van invullen: .....

Gepest worden	Frequentie:			
	1 of 2x	regelmatig	1x per week	meerdere keren per week
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				

BIJLAGE 2 - VRAGENLIJST VOOR KINDEREN

Door het invullen van deze vragenlijst wordt duidelijk hoe vaak er op school gepest wordt en hoeveel kinderen daar mee te maken hebben.

Wat is pesten?

Voorbeeld:

“Als Henk van school naar huis fietst, moet hij vaak langs een groep kinderen die hem staan op te wachten en hem pesten. Vandaag is dat ook weer gebeurd. Henk zag ze al staan. Met bonkend hart reed hij naderbij. “Ik moet er langs”, dacht hij angstig. Toen hij langs hen wilde fietsen begonnen ze te schelden: “Stijve hark!” riepen ze. “Je mag hier helemaal niet fietsen, slome!” Één van de jongens gaf hem een harde zet. De tranen sprongen Henk in de ogen, maar de kinderen lachten hem uit. Snikkend fietste hij verder naar huis, nageroepen door de andere kinderen.”

Andere manieren van pesten zijn: dreigen, gemene dingen zeggen, schelden of ook wel: slaan, duwen, schoppen, knijpen, opsluiten of bijvoorbeeld nooit mee laten doen.

Het is pesten als dat regelmatig of vaker gebeurt.

Het is ook pesten als het moeilijk is voor de leerling die gepest wordt om zich te verdedigen.

Wat is geen pesten?

Een beetje plagen of als twee leerlingen die ongeveer die ongeveer even sterk zijn ruzie maken of vechten.

Vragenlijst

Probeer van de vragen op de achterkant van dit blad een antwoord te geven wat jij zelf denkt of vindt. Zoek een rustig plekje om de vragen te beantwoorden, zodat anderen je niet kunnen storen. Vul hieronder eerst de datum in waarop je de vragenlijst invult.

Omcirkel de letter voor het antwoord dat op jou van toepassing is.

1. Hoe vaak hebben andere kinderen jou op school sinds het begin van het schooljaar gepest?

- a. Ik ben dit schooljaar niet gepest.
- b. Ik ben dit schooljaar maar één of twee keer gepest;
- c. Ik ben regelmatig gepest;
- d. Ongeveer één keer per week;
- e. Verschillende keren per week.

2. Hoe vaak heb jij op school zelf meegedaan met het pesten van andere kinderen sinds het begin van het schooljaar?

- a. Ik heb dit schooljaar geen kinderen gepest;
- b. Eén of twee keer;
- c. Regelmatig;
- d. Ongeveer één keer per week;
- e. Verschillende keren per week.

3. Welke kinderen worden in jouw klas vaak door andere kinderen gepest? (Vul de voornaam in en de eerste letter van de achternaam)

4. Welke kinderen pesten in jouw klas regelmatig andere kinderen? (Vul de voornaam in en de eerste letter van de achternaam)

Als je nog andere opmerkingen hebt over pesten dan kun je die hier opschrijven: